meppel.nl

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk 1712684/1712716

Behandeld door Werk en Meedoen

Telefoon 14 0522 Bijlage(n) Datum

Onderwerp raadsinformatie brief GKB januari 2023

Geachte leden van de raad,

Dinsdagavond 4 oktober jl. vond er een informatieve bijeenkomst plaats over de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Kredietbank (GR GKB). Voor deze bijeenkomst waren de fracties van de gemeenteraden van de GR- gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel uitgenodigd. De bijeenkomst volgde op de toezegging die het Dagelijks Bestuur van de GR GKB heeft gedaan in de brief aan uw raad van 10 februari 2022.

Doel van de bijeenkomst op 4 oktober was om de raden van de GR-gemeenten te informeren over de stand van zaken. Tijdens de avond bleek dat de aanwezige fracties verschillende vragen hadden over het voorlopig voorgenomen besluit, dat het DB op 26 januari 2022 heeft genomen "om de huidige en toekomstige activiteiten voor de 2e lijns schuldhulpverlening vanaf 2024 via een rechtmatige Europese aanbesteding te laten uitvoeren". Wij, het Dagelijks Bestuur van de GR GKB, hebben deze vragen middels een brief beantwoord. Op 1 december jl. hebben we deze brief via het college verstuurd aan uw raad.

In de beantwoording van de vragen hebben we aangegeven met een nieuwe brief te komen. In deze brief zullen we onder andere ingaan op het proces dat wordt doorlopen om te komen tot definitieve besluitvorming over de toekomst van de GR GKB. We hebben ook aangegeven tot die tijd geen onomkeerbare stappen te zetten.

Met deze brief volgen we bovenstaande toezegging op. Onderstaand staan we nog even stil bij hoe het voorlopig voorgenomen besluit tot vervreemding van de activiteiten van de GKB tot stand is gekomen (historie), de scenario's die er zijn onderzocht, de scenario's die we de komende periode willen actualiseren en uitwerken, het afwegingskader dat we daarbij hanteren en de bijbehorende planning.

Historie
Op 26 januari 2022 heeft het DB GKB een voorgenomen besluit genomen om de activiteiten van de GKB te vervreemden. Dit voorgenomen besluit viel na een lange periode van interventies en het uitvoeren van onderzoeken die erop gericht waren te bezien óf en hoe van de GKB een financieel stabiele en toekomstbestendige organisatie te maken.

De strategische herijking 'Terug naar de Kern 2018-2021' uit 2018 vormt hierin een belangrijk moment. In december 2017 hebben de colleges van de drie GR gemeenten die strategische herijking vastgesteld.

Aanleiding voor de herijking waren de veranderingen in het sociaal domein (transformatie) en schuldhulpverlening (marktwerking) en de voortdurende financiële tekorten bij de GKB. De dienstverlening van de GKB aan de (GR) gemeenten is ingrijpend veranderd. De toegang tot schuldhulpverlening van de GKB verloopt sinds 2017 via de sociale dienst, de welzijnsorganisatie of financieel regisseur. Inzet is om steeds meer problemen op te lossen in het voorliggend veld. De GKB moet zich meer richten op de tweedelijns schuldhulpverlening. Deze beweging naar het voorliggend veld heeft geleid tot een aanzienlijke daling van het aantal aanmeldingen bij de GKB en daarmee tot een lagere omzet voor de GKB.

Hoofdpunten uit de strategische herijking zijn het neerzetten van een GKB, die zich richt op de tweedelijns schuldhulpverlening, het realiseren van een financieel gezonde GKB en een geleidelijke afbouw van de dienstverlening aan de gemeenten die een dienstverleningsovereenkomst met de GKB hebben. Dit laatste met als doel de risico's te reduceren. Met name de gemeentelijke herindelingen in Groningen en het plotselinge vertrek van een DVO gemeente lieten destijds zien dat DVO gemeenten niet vanzelfsprekend diensten zouden blijven afnemen bij de GKB.

De strategische herijking werd uitgevoerd maar uit een evaluatie in 2021 bleek dat de uitvoering van de herijking niet heeft geleid tot de gewenste financiële stabiliteit, rust binnen de GR en grip op de DVO gemeenten. Naar aanleiding van de evaluatie heeft het DB besloten scenario's te laten verkennen. De verkenningen zijn uitgevoerd door een externe partij. Op hoofdlijnen kunnen twee scenario's worden onderscheiden:
1. GR behouden met een aantal (vaste) DVO gemeenten/partners (stabilisatie).
2. GR verzelfstandigen of vervreemden: overnemen door een derde partij (vervreemden).

Scenario's
In de aanloop naar het voorlopig voorgenomen besluit tot vervreemding van de activiteiten van de GKB heeft het DB bovenstaande scenario's en daarbinnen nog enkele varianten onderzocht. Voorbeelden van deze varianten zijn het inrichten van een tweede entiteit, het behouden van het bestaande construct, een GR GKB zonder DVO gemeenten, overdracht aan een derde partij en verzelfstandiging van de GKB.

De uitwerking daarvan heeft inzicht gegeven in de mogelijkheden en de onmogelijkheden voor de toekomst van de GR GKB. Daarbij zijn scenario's gespiegeld aan het vooraf opgestelde afwegingskader. De uitwerking van het scenario stabilisatie liet zien, dat de GR GKB zonder DVO-contracten niet

toekomstbestendig te maken is. Tegelijkertijd zorgt het behoud van de DVO-contracten voor instandhouding van de onrechtmatigheid van het quasi-inbesteden (meer dan de 80/20 verhouding). Daarbij komt dat door de drie GR gemeenten geen toegevoegde waarde wordt gevoeld van het GR-eigenaarschap op het gebied van schuldhulpverlening. De schuldhulpverlening kan ook via een rechtmatige aanbesteding vorm en inhoud krijgen.

Alles overziend heeft het DB op 26 januari 2022 het voorgenomen besluit genomen over het inzetten op een rechtmatig proces van Vervreemding voor de activiteiten die door de GKB voor de drie GR-gemeenten worden uitgevoerd. Deze keuze is mede ingegeven door het belang dat het DB hecht aan het garanderen van continuïteit van dienstverlening aan inwoners en het bieden van zekerheid aan werknemers.

Het proces: hoe nu verder?
Zoals eerder aangegeven in deze brief bleek tijdens de raadsbijeenkomst d.d. 4 oktober jl. dat er bij de aanwezige fracties nog verschillende vragen leefden over het voorgenomen besluit. Het betreft ook een complexe situatie waarin veel aspecten een rol spelen en die vanuit verschillende perspectieven kan worden benaderd. In de beantwoording van uw vragen hebben we geprobeerd de situatie te verduidelijken.

Het DB heeft mede naar aanleiding van de bijeenkomst ook besloten om, met als vertrekpunt het voorgenomen besluit tot vervreemding van de activiteiten GKB, nog eens goed te kijken naar de scenario's die in de afgelopen jaren zijn onderzocht en daar waar nodig deze te actualiseren en uit te werken. Hierbij worden ook de inzichten van de interim-directeur GKB betrokken. Het gaat om de volgende scenario's:

a. Het Europees aanbesteden van (een deel van) de activiteiten van de GKB.
b. Verzelfstandiging in een andere juridische vorm, waarbij ook gekeken wordt naar de variant overdracht aan een derde partij.

Daarnaast maken we inzichtelijk of het mogelijk is om (delen van) de activiteiten, die momenteel door de GKB voor de GR-gemeenten uitgevoerd worden, in eigen beheer te laten uitvoeren.

Afwegingskader
De scenario's worden geactualiseerd en uitgewerkt aan de hand van een afwegingskader. Het afwegingskader is gebaseerd op de Nota Verbonden Partijen. Door te werken met een afwegingskader brengen we de verschillende scenario's gestructureerd en vanuit verschillende perspectieven in kaart. Hierdoor zijn we als DB in staat om een goede keuze te maken voor een scenario waarlangs een voorgenomen besluit tot vervreemding van de activiteiten van de GKB kan worden gerealiseerd.

Planning
Het actualiseren en uitwerken van de bovengenoemde scenario's vindt de komende weken plaats onder begeleiding van een externe partij. De verwachting is dat het DB dit voorjaar een besluit neemt over de vervreemding van de activiteiten GKB inclusief de wijze waarop dat gaat plaatsvinden en de bijbehorende planning. Daarbij kan op voorhand worden aangegeven dat de vervreemding niet voor 1 januari 2024 zal zijn gerealiseerd. Een exacte datum volgt met het vorengenoemd DB-besluit.

Continuïteit van dienstverlening
Voor de volledigheid merken we op dat de dienstverlening aan onze inwoners door blijft gaan. Zowel tijdens de verkenning van de scenario's alsook daarna. De opgave waar we voor staan is hoe we de dienstverlening op een toekomstbestendige en duurzame manier kunnen organiseren. Dat gaan we de komen de periode verder verkennen.

Betrokkenheid raad
De afgelopen periode bent u als raad formeel en informeel geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de GKB. Deze lijn willen we graag voortzetten.

Gelet de bepalingen uit de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en uit de GR GKB komt de raad op twee momenten formeel in beeld. Het eerste formele moment dat de raad betrokken wordt is na het voorgenomen besluit van de drie colleges tot vervreemding van de activiteiten die door de GKB worden uitgevoerd (zienswijze van de raad). Dit zal naar verwachting voor de zomer zijn. Daarnaast moet de raad toestemming verlenen aan het college om de GR definitief te liquideren. Dit is het tweede formele moment. Het is nog onduidelijk wanneer dit zal zijn, maar dit is naar verwachting aan het einde van het gehele traject.

Naast de formele momenten zullen we u via raadsinformatiebrieven en bijeenkomsten informeren over de stand van zaken en de voortgang.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

A.J. Kastelein	R.T.A. Korteland
secretaris	burgemeester